

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про захист національних святинь Українського народу

Верховна Рада України,

зважаючи на багатовікову історію українського державотворення, утвердження української національної та громадянської ідентичності і здійсненого всім Українським народом права на самовизначення,

усвідомлюючи відповідальність перед майбутніми поколіннями через утвердження українського культурного феномену,

зادля сприяння захисту культурної спадщини як одного з головних елементів національних інтересів України, збереження унікальних і незамінних цінностей Українського народу як частини всесвітньої спадщини,

беручи до уваги загрози культурній спадщині у зв'язку зі збройною агресією проти України,

ухвалює цей Закон.

Стаття 1. Національна святиня Українського народу

1. Національною святинею Українського народу (далі – національна святиня) є пам'ятка культурної спадщини національного значення та/або об'єкт всесвітньої спадщини, що має універсальну цінність для Українського народу, виняткове культурне, історичне, наукове або релігійне значення для формування та утвердження Українського народу та державності України.

Стаття 2. Предмет регулювання Закону

1. Цей Закон визначає правовий статус національних святинь, регулює відносини, пов'язані з особливостями їх охорони та захисту, затверджує Перелік національних святинь, а також визначає критерії надання статусу національної святині та включення до Переліку.

Стаття 3. Правовий статус національних святинь та Перелік національних святинь

1. Надання об'єкту культурної спадщини статусу національної святині здійснюється шляхом включення такого об'єкта до Переліку національних святинь (далі – Перелік), затвердженого цим Законом (додається).

2. Національна святиня як універсальна цінність Українського народу підлягає особливій охороні та захисту як пам'ятка національного значення та/або об'єкт всесвітньої спадщини, що є визначними та унікальними центрами історичної пам'яті Українського народу, його духовності і культури, формування української політичної нації та державності.

Стаття 4. Критерії включення об'єкта культурної спадщини до Переліку

1. Для включення до Переліку об'єкт культурної спадщини повинен мати статус пам'ятки культурної спадщини національного значення та/або об'єкта всесвітньої спадщини і відповідати щонайменше двом із таких критеріїв:

- 1) вік об'єкта культурної спадщини перевищує 1000 років;
- 2) бути визначним та унікальним місцем історичної пам'яті Українського народу, його духовності і культури, формування Українського народу та державності України, утвердження української національної і громадянської ідентичності;
- 3) мати ознаки унікальної та незамінної цінності Українського народу;
- 4) бути безпосередньо пов'язаним визначними історичними, культурними, релігійними, військово-політичними, іншими важливими державотворчими подіями, життям і діяльністю визначних осіб, які відіграли важливу роль у таких подіях, внесли визначний внесок у становлення розвитку української державності, її духовності, культури, науки, освіти, інших сфер суспільних відносин.

Стаття 5. Особливості використання національної святині

1. Національна святиня як об'єкт культурної спадщини, що має універсальну цінність для Українського народу, може використовуватися для здійснення заходів щодо:

- формування та збереження національної пам'яті Українського народу;
- популяризації історичного, археологічного, культурного, релігійного, архітектурного, наукового, освітнього надбання світового і національного значення;
- формування та утвердження громадянської стійкості, громадянсько-патріотичного і духовно-морального виховання;
- культурного, наукового, освітнього та релігійного життя;
- проведення урочистостей під час державних свят, державних урочистостей, інших важливих суспільних заходів, церемоніальних та

протокольних заходів за участю вищих посадових осіб держави і високих посадових осіб, представників іноземних держав, міжнародних організацій;

посвят та складення присяги;

проведення військового поховального ритуалу;

реалізації програм духовного, психологічного відновлення для військовослужбовців, військових капеланів, членів їх родин, а також для осіб, які звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, визначених Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", а так само реалізації інших програм культурного, духовного, інтелектуального збагачення українського суспільства.

Стаття 6. Основні засади охорони та захисту національних святинь

1. Держава забезпечує охорону та захист національних святинь шляхом ужиття заходів щодо недопущення знищення, руйнування або пошкодження національних святинь, усунення потенційних загроз їх знищення, зміни їх історичного розпланування, а також міжнародну співпрацю у цій сфері.

2. Уповноважені органи державної влади вживають в установленому порядку заходів щодо притягнення держави-агресора (держави-окупанта) до міжнародно-правової відповідальності за знищення, руйнування або пошкодження національних святинь.

3. Фінансування належного утримання, захисту та збереження національних святинь здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема коштів міжнародної технічної та фінансової допомоги.

4. З метою забезпечення заходів щодо охорони та захисту національних святинь можуть розроблятися державні цільові програми збереження національних святинь відповідно до Закону України "Про державні цільові програми".

Стаття 7. Рада з питань національних святинь

1. З метою сприяння захисту культурної спадщини як одного з головних елементів національних інтересів України, її національної безпеки, збереження унікальних і незамінних цінностей Українського народу як частини всесвітньої спадщини, розгляду пропозицій щодо відповідності об'єкта культурної спадщини критеріям включення об'єкта культурної спадщини до Переліку Президент України утворює Раду з питань національних святинь як консультативно-дорадчий орган та визначає його склад і функції.

Стаття 8. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України "Про охорону культурної спадщини":

частину першу статті 1¹ після слів "Про доступ до публічної інформації", доповнити словами "Про захист національних святинь Українського народу",;

частину першу статті 44 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"за вчинення дій, передбачених абзацом другим цієї частини, щодо національних святинь – у розмірі від п'ятдесяти тисяч до ста тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";.

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – сьомий вважати відповідно абзацами шостим – восьмим;

2) у Законі України "Про державні цільові програми" абзац шостий частини першої статті 3 після слів "збереження національно-культурної спадщини," доповнити словами "національних святинь",.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

внести до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів, що впливають із цього Закону;

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

